

Rola usprawniania percepcji wzrokowej u przedszkolaków

Umiejętność czytania i pisania, poza prawidłową percepcją słuchową, wymaga umiejętności dokonywania analizy i syntezy wzrokowej. Dla rozwijających się dzieci bardzo trudne jest rozróżnianie liter ze względu na ich podobieństwo, ale także przez ich abstrakcyjność. Bowiąm są to symbole z nadanym umownie znaczeniem językowym, które są powszechnie znane i umożliwiają czytanie oraz pisanie, czyli porozumiewanie się. Z badań wynika, że percepcja wzrokowa u dzieci osiąga dojrzałość konieczną do nauki czytania i pisania dopiero w wieku około sześciu lat. Prawidłowa percepcja liter wymaga bowiem nie tylko dokładnego spostrzegania i różnicowania kształtów, ale także rejestracji położenia przestrzennego liter wobec siebie oraz usytuowania elementów wewnątrz nich. Jednakże, aby dziecko osiągnęło gotowość do nauki pisania i czytania należy już od najmłodszych lat rozwijać u niego percepcję wzrokową. Obejmuje ona kilka aspektów warunkujących jej prawidłowy przebieg. Należą do nich:

- koordynacja wzrokowo-ruchowa (harmonia wzroku oraz czynności całego ciała oraz jego części),

- spostrzeganie figury i tła (dla obserwatora meczu piłkarskiego figurą jest piłka i kopiący ją piłkarz, tłem inni piłkarze i boisko, w związku z czym jest to umiejętność dostrzegania wydarzeń jako całości, na którą składa się wiele elementów),
- stałość spostrzegania (czyli zauważania przedmiotów, jako rzeczy które mają swój kształt, położenie, wielkość),
- spostrzeganie stosunków przestrzennych (to umiejętność spostrzegania położenia dwóch lub więcej przedmiotów w stosunku do samego siebie, a także relacji przestrzennych zachodzących między przedmiotami)¹.

Przykładowe ćwiczenia i zabawy rozwijające percepcję wzrokową

Im częściej ćwiczymy percepcję wzrokową tym mniejsza szansa na powstanie deficytów rozwojowych w tym aspekcie.

Podczas spaceru:

- opisywanie otaczającej rzeczywistości – spróbuj nakłonić dziecko do opisywania prostych czynności i zdarzeń mających miejsce podczas spacerów, spróbujcie zwrócić uwagę na szczegóły: liczbę, kolor, kształt,
- wyszukiwanie szczegółów – zajmijcie miejsce na ławce, rozejrzyjcie się. Poproś dziecko, aby pokazało ci gdzie znajdują się określone przedmioty w otoczeniu. Możesz użyć stwierdzenia: „Pokaż mi gdzie znajduje się rower”.

W domu:

- zapamiętywanie elementów obrazka - zaprezentuj dziecku obrazek z książki (przez kilka sekund). Zasłoń go i zapytaj dziecko o to co było zaprezentowane na obrazku,
- opis obrazka – tutaj również przyda się obrazek z książki, jednak może być on nieco bardziej złożony i zawierać więcej elementów. Możesz pytać o to kto, gdzie i z czym znajduje się na obrazku. Należy tutaj także pytać o czynności postaci przedstawionych na obrazkach,
- układanie puzzli,

---

¹Bogumiła Bobik, *Bo jakie początki, takie będzie wszystko – wybrane obszary diagnozy dziecka sześciolatniego* [w] Kwartalnik dla nauczycieli *Elementarna Edukacja w Teorii i Praktyce* nr. 3, 2014, s. 200-201.

- gra w memory,
- domino,
- jak najczęściej używaj zwrotów „na, pod, w, po lewej, po prawej, u góry, na dole”, co pozwoli kształtować u dziecka orientację w przestrzeni. Możesz zadawać dziecku pytania dotyczące przedmiotu: „Gdzie to leży?”, „Gdzie to jest?”,
- składanie uprzednio przeciętych obrazków,
- nawlekanie koralików, guzików, makaronu na sznurek lub drucik,
- kolorowanki,
- przypinanie klamerek do kartki, kartonu, tektury. Brzegi kartki malujemy na kolory klamerki. Następnie prosimy dziecko, aby przyczepiło odpowiedni kolor klamerki na kartkę.

*Terapeuta Marta Ryduchowska
Niepubliczne Przedszkole Katolickie
im. bł. Fr. Siedliskiej w Elblągu*